Introducció als Computadors

Tema 10: Unitat de Control General http://personals.ac.upc.edu/enricm/Docencia/IC/IC10b.pdf

Enric Morancho (enricm@ac.upc.edu)

Departament d'Arquitectura de Computadors Facultat d'Informàtica de Barcelona Universitat Politècnica de Catalunya

2020-21, 1er quad.

Presentació publicada sota Ilicència Creative Commons 4.0 @ (1)

Analogia: pianista vs. instruccions SISA

- Podem equiparar un piano a una UP amb 88 senyals de control
  - Les pianoles utilitzen un rodet amb paraules de control de 88 bits
    - El chulapo fa de *clock* i el rodet és la ROM amb el *programa*

1]

- Un pianista només té 10 dits
  - No pot prémer alhora algunes combinacions de tecles com fa la pianola
- La UPG té una paraula de control de 43 bits
  - $\bullet$ La UCG convertirà instruccions SISA de 16 bits en paraules de control
  - Moltes paraules de control no es podran generar amb 1 instrucció SISA

Índex

Introducció

- Ampliació de la ALU per a implementar MOVHI
- Implementació de la Lògica de Control
- Exercicis
- Conclusions

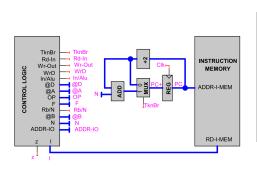
Objectiu

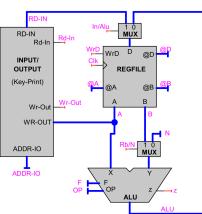

- Acabarem el disseny de la UCG
  - Ampliarem la ALU per poder implementar instrucció MOVHI
  - Dissenyarem la Lògica de control
    - Generarà la paraula de control de la UPG a partir de la codificació SISA
    - Indicarà com actualitzar el registre d'estat de la UCG, el registre PC
    - Disseny ad-hoc

Esquema lògic UCG+UPG+IO

Índex

- Introducció
- Ampliació de la ALU per a implementar MOVHI
- Implementació de la Lògica de Control
- Exercicis
- Conclusions

Ampliació de la ALU

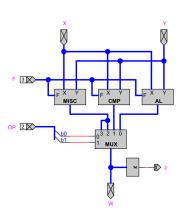
- Del repertori d'instruccions SISA, n'hi ha dues que la UPG actual no implementa
  - MOVI Rd, N8
    - Semàntica: Rd ← SE(N8)
    - Requereix fer una extensió de signe de 8 bits a bits abans d'escriure la dada al REGFILE
    - La implementarem a la lògica de control
  - MOVHI Rd, N8
    - Semàntica: Rd<15..8> ← N8
    - Els bits baixos de Rd (del 0 al 7) mantenen el seu valor
    - Requereix llegir un registre font i modificar els bits alts (del 8 al 15) abans d'escriure la dada al REGFILE
    - Ampliarem l'ALU perquè la implementi

Esquema ALU i taula de funcionalitats

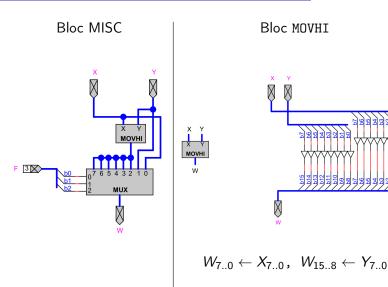
- Associem a la nova funcionalitat una combinació OP/F sense ús
  - MOVHI ←⇒ OP=10 i F=010

	F			_ 0	P					
b ₂	b ₁	b ₀	11	1 0	0 1	00				
0	0	0		Х	CMPLT (X, Y)	AND (X, Y)				
0	0	1		Υ	CMPLE (X, Y)	OR (X, Y)				
0	1	0		MOVHI(X, Y)		XOR(X, Y)				
0	1	1			CMPEQ (X, Y)	NOT (X)				
1	0	0			CMPLTU (X, Y)	ADD (X, Y)				
1	0	1			CMPLEU (X, Y)	SUB (X, Y)				
1	1	0				SHA(X, Y)				
1	1	1				SHL(X, Y)				
0	1 1 0 0	1 0 1		MOVHI(X, Y)	CMPLE (X, Y) CMPEQ (X, Y) CMPLTU (X, Y) CMPLEU (X, Y)	OR (X, Y) XOR(X, Y) NOT (X) ADD (X, Y) SUB (X, Y) SHA(X, Y)				

Blocs MISC i MOVHI

Índex

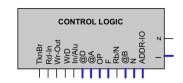

- Introducció
- Ampliació de la ALU per a implementar MOVHI
- Implementació de la Lògica de Control
- Exercicis
- Conclusions

Lògica de control

- La Lògica de control és un CLC
  - Entrades:
    - Instrucció SISA (16 bits)
    - Bit de condició z (1 bit)
  - Sortides:
    - Paraula de control de la UPG (43 bits)
    - Senyal TknBr (1 bit)
  - Síntesi de la Lògica de control
    - Generar la ROM és inviable
      - Tindria 2¹⁷ files × 44 bits/fila, major que la I-MEM!!
    - Estudiarem com generar la paraula de control camp a camp i TknBr a partir de la codificació de les instruccions
      - Farem disseny ad-hoc
      - Camps a generar: @A, @B, @D, ADDR_IO, N, F, OP, WrD, Rd-In, Wr-Out, Rb/N, In/Alu, TknBr

Determinació camps ADDR_IO, @A, i @B

 Camps directes: la codificació SISA els ubica a posicions fixes

ADDR_IO: bits 7 al 0

@A: bits 11 al 9

@B: bits 8 al 6

Formato 3-R

Formato 2-R

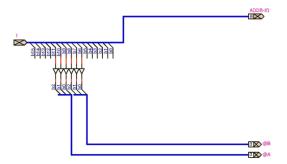
Formato 1-R

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
С	С	С	С	a	а	а	b	b	b	d	d	d	f	f	f
С	С	С	С	а	а	а	d	d	d	n	n	n	n	n	n
С	С	С	С	a d	a d	a d	е	n	n	n	n	n	n	n	n

- Per a algunes instruccions aquests camps no seran significatius
  - Garantirem que no es provoquin efectes laterals indesitjats
  - Per exemple:
    - A les instruccions amb format 1-R, o la funció que calcula la ALU no utilitzarà el registre @B (BZ,...) o el resultat calculat per la ALU no s'emmagatzemarà enlloc (IN)
    - Si es llegeix innecesàriament un port d'entrada/sortida, el valor no s'emmagatzemarà al REGFILE
    - ...

Determinació camps ADDR_IO, @A, i @B

Determinació camp @D

3 opcions:

bits 5 al 3: AL, CMP

bits 8 al 6: ADDI

bits 11 al 9: MOV*, IN

xxx la resta de casos

Formato 3-R

Formato 2-R

Formato 1-R

15 14 13 12 11 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1 0

C C C C C a a a b b b d d d f f f

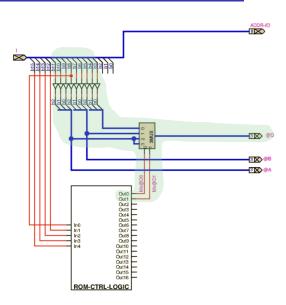
C C C C a a a d d d n n n n n n n

C C C C d d d d e n n n n n n n n

- Enviarem les possibles opcions a un multiplexor
- Tindrem una ROM, la ROM-CTRL-LOGIC, que generarà el senyal de selecció en funció del codi d'operació
  - Cinc bits d'entrada:
    - els quatre bits del codi d'operació
    - el bit d'extensió del codi d'operació
  - La ROM-CTRL-LOGIC tindrà 32 files
    - Veurem quantes columnes ens faran falta

Determinació camp @D

Determinació camp N

• 3 processaments possibles:

SE(bits 7 al 0): MOV*

2.SE(bits 7 al 0): B*

• XXXX la resta de casos

	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	
Formato 3-R	С	С	С	С	а	a	a	b	b	b	d	d	d	f	f	
Formato 2-R	С	С	С	С	а	а	а	d	d	d	n	n	n	n	n	
Formato 1-R	С	С	С	С	a d	a d	a d	е	n	n	n	n	n	n	n	

• En tots els casos, es genera una dada de 16 bits

• Apliquem extensió de signe fins a tenir 16 bits

• En el cas de BZ i BNZ, a més cal multiplicar per 2

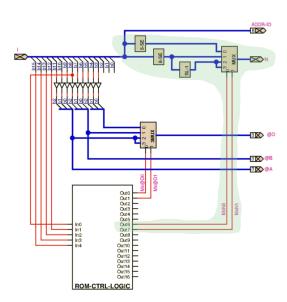
• Perquè la I-MEM estarà direccionada a byte

 Afegirem un multiplexor per triar entre les tres opcions i hardware per a generar els resultats

La ROM-CTRL-LOGIC generarà els senyals de selecció

Determinació camp N

Determinació camp F

Diverses opcions:

• bits 2 al 0: AL, CMP

• 100: ADDI

• 000: B*

• 001: MOVI

• 010: MOVHI

xxx la resta de casos

Formato 3-R

Formato 2-R

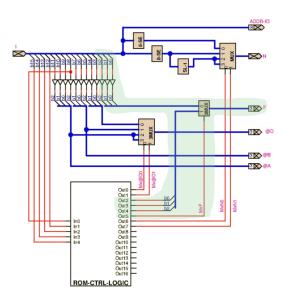
Formato 1-R

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
С	С	С	С	a	а	а	b	b	b	d	d	d	f	f	f
С	С	С	С	а	а	а	d	d	d	n	n	n	n	n	n
С	С	С	С	a d	a d	a d	е	n	n	n	n	n	n	n	n

- En alguns casos ho extreurem de la instrucció, en d'altres de la ROM
- Afegirem un multiplexor per triar entre les dues possibilitats
  - La ROM-CTRL-LOGIC generarà el senyal de selecció del multipexor i el valor de F per a les instruccions que no siguin AL ni CMP

Determinació camp F

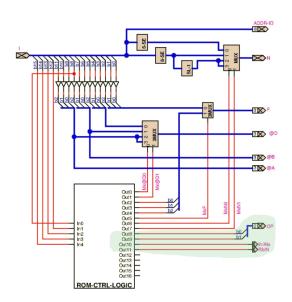
Determinació camps OP, In/Alu, Rb/N

- Només depenen del codi d'operació i de l'extensió del codi d'operació:
  - OP:
    - 00: AL, ADDI
    - 01: CMP
    - 10: MOV*
    - x a la resta de casos
  - In/Alu:
    - 1: IN
    - 0: AL, CMP, ADDI, MOV*
    - x a la resta de casos
  - Rb/N:
    - 1: AL, CMP
    - O: ADDI, MOV*
    - x a la resta de casos
- La ROM-CTRL-LOGIC generarà tots aquests senyals

Determinació camps OP, In/Alu, Rb/N

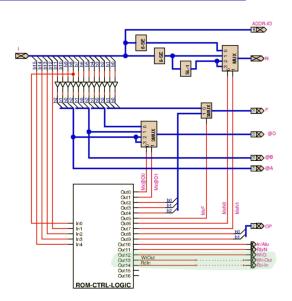
Determinació camps WrD, Wr-Out, Rd-In

- Camps que controlen la modificació de l'estat del computador
- Només depenen del codi d'operació i de l'extensió del codi d'operació
  - WrD:
    - 1: AL, CMP, ADDI, MOV*, IN
    - 0 a la resta de casos
  - Wr-Out:
    - 1: OUT
    - 0 a la resta de casos
  - Rd-In:
    - 1 · TN
    - 0 a la resta de casos
- La ROM-CTRL-LOGIC generarà tots aquests senyals
- Com controlen la modificació de l'estat del computador, mai valdran x
- A l'esquema de la Lògica de Control, a Wr-Out i Rd-In apareixen uns punts suspensius
  - Problemes de temporalitat... en parlarem (i solucionarem) al tema 12

Determinació camps WrD, Wr-Out, Rd-In

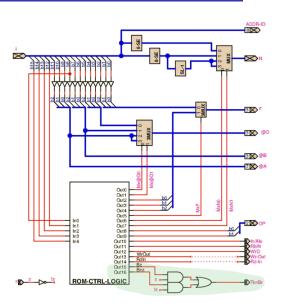
Determinació camp TknBr

- Control del sequenciament
- ullet Depèn del codi d'operació, de l'extensió de codi d'operació i del bit z
  - TknBr:
    - z: BZ
    - !z: BNZ
    - 0 a la resta de casos
- La ROM-CTRL-LOGIC indicarà si la instrucció és BZ i BNZ
  - Un petit CLC calcularà TknBr

Determinació camp TknBr

Contingut ROM-CTRL-LOGIC

- Cal saber deduir el seu contingut a partir dels esquemes lògics
- Poseu x allà on sigui possible

ln4	ln3	In2	드	ln0	Out16	Out15	Out14	Out13	Out12	Out11	Out10	Out9	Out8	Out7	Out6	Out5	Out4	Out3	Out2	Out1	Outo	
I<15>	I<14>	I<13>	I<12>	\ 8>	Bnz	Bz	RdIn	WrOut	WrD	Rb/N	In/Alu	OP1	OP0	MxN1	M×N0	MxF	F2	Ε	9	Mx@D1	Mx@D0	
0	0	0	0	х																		AL
0	0	0	1	х																		CMP
0	0	1	0	х																		ADDI
1	0	0	0	0																		BZ
1	0	0	0	1																		BNZ
1	0	0	1	0																		MOVI
1	0	0	1	1																		MOVHI
1	0	1	0	0																		IN
1	0	1	0	1																		OUT
1	0	1	1	0																		NOP

Contingut ROM-CTRL-LOGIC

- Cal saber deduir el seu contingut a partir dels esquemes lògics
- Poseu x allà on sigui possible

In4	ln3	In2	드	ln0	Out16	Out15	Out14	Out13	Out12	Out11	Out10	Out9	Out8	Out7	Out6	Out5	Out4	Out3	Out2	Out1	Out0	
l<15>	I<14>	I<13>	I<12>	\ 8>	Bnz	Bz	RdIn	WrOut	WrD	Rb/N	In/Alu	OP1	OP0	MxN1	M×N0	MxF	F2	Ξ	F0	Mx@D1	Mx@D0	
0	0	0	0	х	0	0	0	0	1	1	0	0	0	х	Х	0	х	х	х	0	0	AL
0	0	0	1	х	0	0	0	0	1	1	0	0	1	х	х	0	х	х	х	0	0	CMP
0	0	1	0	х	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	ADDI
1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	х	х	1	0	1	0	1	0	0	0	х	х	BZ
1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	х	х	1	0	1	0	1	0	0	0	х	х	BNZ
1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	NOVI
1	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	MOVHI
1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	х	1	х	х	х	х	х	х	х	х	1	0	IN
1	0	1	0	1	0	0	0	1	0	х	х	х	х	х	Х	х	х	Х	х	х	х	OUT
1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	х	х	х	х	х	х	х	х	х	х	х	х	NOP

Índex

- Introducció
- Ampliació de la ALU per a implementar MOVHI
- Implementació de la Lògica de Control
- Exercicis
- Conclusions

Exercicis típics

- Deduir el contingut de la ROM-CTRL-LOGIC
  - Es pot demanar alguna(es) fila(s), columna(es) o interseccions
  - Practiqueu!!
  - Poseu x sempre que sigui possible

Exercicis a entregar a Atenea

- Enunciat disponible a Atenea
  - https://atenea.upc.edu/pluginfile.php/3603443/mod_ assign/introattachment/0/Tema%2010%20-%20Exercicis%20en% 20paper.pdf?forcedownload=1
- Entrega a Atenea fins el dimecres 25/11
  - Format PDF
  - Per fer els grafs d'estats us pot resultat útil l'editor on-line https://www.cs.unc.edu/~otternes/comp455/fsm_designer/

Índex

- Introducció
- Ampliació de la ALU per a implementar MOVHI
- Implementació de la Lògica de Control
- Exercicis
- Conclusions

Conclusions

- Hem definit llenguatge màquina SISA
  - Codifica les instruccions amb 16 bits
    - Codificació compacta, sense x's
  - Inicialment, el repertori té 20 instruccions
- Hem creat la Lògica de control
  - A partir de la codificació en 16 bits, genera la paraula de control
  - És un CLC dissenyat ad-hoc amb una ROM-CTRL-LOGIC i hardware
    - La ROM-CTRL-LOGIC té 32 files $\times$ 17 columes = 544 bits
    - ullet La síntesi completa amb una ROM hagués requerit pprox 5,5 Megabits
- Al tema següent incorporarem al computador una memòria de dades
  - Afegirem 4 instruccions al repertori SISA
  - Caldrà adaptar la Lògica de Control
- No oblideu fer el qüestionari ET10b i els exercicis en paper (slide 30)

Referències I

Llevat que s'indiqui el contrari, les figures, esquemes, cronogrames i altre material gràfic o bé han estat extrets de la documentació de l'assignatura elaborada per Juanjo Navarro i Toni Juan, o corresponen a enunciats de problemes i exàmens de l'assignatura, o bé són d'elaboració pròpia.

[1] [Online]. Available: https://instrumundo.blogspot.com/2013/06/organillo.html.

Introducció als Computadors

Tema 10: Unitat de Control General http://personals.ac.upc.edu/enricm/Docencia/IC/IC10b.pdf

Enric Morancho (enricm@ac.upc.edu)

Departament d'Arquitectura de Computadors Facultat d'Informàtica de Barcelona Universitat Politècnica de Catalunya

2020-21, 1er quad.

Presentació publicada sota Ilicència Creative Commons 4.0 @ (1) (3)

